

Till fi.remissvar@regeringskansliet.se (kopia johanna.ring@regeringskansliet.se)

Remissvar: Promemorian Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän (Fi2025/00707)

Bakgrund

Giva Sverige är en branschorganisation som arbetar för tryggt givande. Vi representerar drygt 200 svenska civilsamhällesorganisationer, verksamma inom bland annat socialt arbete, internationellt bistånd, vård, miljö och kultur. Våra medlemsorganisationer finansieras huvudsakligen genom gåvor från privatpersoner och företag, och samlade under 2024 in 12,2 miljarder kronor. Giva Sveriges uppdrag är att stärka förutsättningarna för ett livskraftigt och transparent civilsamhälle.

Sammanfattning

Giva Sverige instämmer i behovet av att med anledning av det sjätte penningtvättsdirektivet öka transparensen kring verkligt huvudmannaskap och tillgång till uppgifter i registret, särskilt för aktörer med ett berättigat intresse, så som banker. Samtidigt vill vi betona vikten av att värna föreningsfriheten, skydda känsliga uppgifter för ideella aktörer och säkerställa rättssäker tillgång till uppgifter i de fall där det är relevant för civilsamhällets granskande och trygghetsskapande funktion. Vi lämnar nedan synpunkter med fokus på hur de föreslagna regelverken påverkar ideella organisationer.

Motivering

3.1 Registret över verkliga huvudmän

Giva Sverige stödjer åtgärder som motverkar att juridiska personer utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Vi vill dock understryka det självklara, nämligen att ideella föreningar styrs av andra drivkrafter än kommersiella företag. Därför är det viktigt att tillämpningen av reglerna kring verkligt huvudmannaskap tar hänsyn till civilsamhällets särart. Särskilt känsligt blir detta för ideella organisationer med exempelvis religiös, politisk eller facklig inriktning, där uppgifter om huvudmän kan röra känsliga personuppgifter enligt GDPR-lagstiftningen.

Vi välkomnar att undantag från registrering kvarstår för ideella föreningar med särskilt skyddsvärda ändamål och anser att detta bör upprätthållas och förtydligas i det fortsatta genomförandet av direktivet.

5.2 Sekretess för vissa uppgifter

Giva Sverige tillstyrker promemorians bedömning att det finns ett legitimt behov av att kunna skydda uppgifter i registret i fall där risk för hot, våld eller annan skada föreligger. Det är centralt för civilsamhällets frihet och trygghet att exempelvis personer med skyddad identitet eller ledare i utsatta organisationer inte automatiskt exponeras i offentliga register. Samtidigt måste undantagen vara tydligt definierade och förutsebara för att inte skapa osäkerhet.

Vi noterar att sekretesskyddet ska kunna tillämpas även i förhållande till vissa kategorier med berättigat intresse, men inte i förhållande till alla. Här krävs tydlig vägledning från Bolagsverket, samt en fungerande överprövningsprocess. Vi efterfrågar också att samråd sker med civilsamhällets organisationer i utformningen av de kriterier som ska tillämpas.

6.2 Elektronisk tillgång till uppgifter

Giva Sverige ser det som rimligt att uppgifter ur registret görs elektroniskt tillgängliga för aktörer med ett berättigat intresse. För oss är det av särskild betydelse att även ideella organisationer med behov av kontroll av gåvogivare eller granskning av samarbetsparter – till exempel i bistånds- och säkerhetskänsliga sammanhang, ges en tydlig rätt att få tillgång till uppgifter. Detta förutsätter att ideella aktörer ges möjlighet att ansöka om och erhålla intyg om berättigat intresse, samt att processen för detta är transparent, rättssäker och möjlig att överklaga.

Vi ser positivt på att finansiella aktörer, såsom banker, får elektronisk tillgång till registret, då detta kan bidra till en rättssäker och effektiv bedömning av ideella organisationer. För att undvika onödigt dubbelarbete bör informationen vara lättillgänglig för bankerna, så att föreningar inte behöver lämna in samma uppgifter upprepade gånger. Detta är särskilt angeläget i ljuset av de utmaningar många ideella organisationer möter i kontakt med banksystemet, exempelvis vid öppnande eller upprätthållande av bankkonton och banktjänster. En sådan lösning främjar både regelefterlevnad och föreningsfrihet. Vi anser också att Bolagsverket bör uppmärksamma att avgifter för sådan tillgång inte får vara oproportionerligt betungande för mindre föreningar och att alternativ med låg kostnad alltid ska erbjudas.

6.3–6.5 Förfaranderegler och överprövning

Giva Sverige tillstyrker att det införs tydliga tidsramar för beslut vid begäran om utlämnande, samt möjlighet till överklagande. Det stärker rättssäkerheten och skapar förutsägbarhet för civilsamhällets aktörer. Vi ser positivt på att intyg om berättigat intresse ska kunna återkallas och att Bolagsverket får möjlighet att följa upp intygsinnehavares status. Samtidigt behöver processen för uppföljning och eventuell återkallelse vara transparent och rättssäker.

Avslutande synpunkter

Giva Sverige betonar vikten av att genomförandet av det sjätte penningtvättsdirektivet inte får leda till ett oproportionerligt regeltryck på ideella organisationer, eller till rättsosäkerhet kring möjligheten att både skydda och granska. Civilsamhället rymmer en stor bredd av organisationer med olika uppdrag och former för organisering. För att dessa ska kunna verka effektivt behöver regleringar utformas med förståelse för organisationernas särskilda förutsättningar.

I detta sammanhang vill vi särskilt lyfta behovet av att uppgifterna i registret över verkliga huvudmän ska kunna användas för att underlätta ideella organisationers tillgång till grundläggande finansiell infrastruktur, såsom bankkonton. Att relevanta aktörer, exempelvis banker, ges möjlighet till elektronisk åtkomst till korrekta registeruppgifter minskar risken för dubbelrapportering och administrativa hinder, något som är avgörande för att föreningslivet ska kunna fungera effektivt och rättssäkert.

Stockholm den 23 juni 2025

Charlotte Rydh
Generalsekreterare

Bilaga 1. Medlemslista Giva Sverige

A Non Smoking Generation	ECPAT Sverige	– HRF
Act Svenska kyrkan	En Frisk Generation	Individuell Människohjälp, IM
ActionAid	Ericastiftelsen	Insamlingsstiftelsen Choice
Afrikagrupperna	Erikshjälpen	Insamlingsstiftelsen Regnbågsfonden
AjaBajaCancer	Ett hjärtligt Värmdö	International Rescue Committee (RESCUE)
Al-Ayn for Social Care Sweden	Fonden för mänskliga rättigheter (MR-fonden)	Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF
Alzheimerfonden	Fonden för psykisk hälsa	Islamic Relief
Amnesty International	Forska Utan Djurförsök	Jontefonden
Amref Health Africa	Framtidsjorden	Kalmar Stadsmission
Anhörigas Riksförbund	Fredens Hus	Karlstad Stadsmission
Artikel2	Friluftsförbundet	KFUM Sverige
Astma- och	Frisk och Fri – Riksföreningen	Kodcentrum
Allergiförbundet	mot ätstörningar	Kompis Sverige
Asylrättscentrum	Friskis&Svettis Riks	Korpen Svenska
Autism Sverige	Frälsningsarmén	Motionsidrottsförbundet
Barncancerfonden	FUB	Kristna Fredsrörelsen
Barndiabetesfonden	Föreningen Fairtrade Sverige	Kvinna till Kvinna
Barnens Skyddsnät	Föreningen Furuboda	Let's Make Love Great Again
Barnfonden	Föreningen Tilia	Lilla Barnets Fond
Barnrättsbyrå	Föräldralösa Barn	Läkare i Världen
Berättarministeriet	Gambiagrupperna	Läkare Utan Gränser
BirdLife Sverige	Gotlands Stadsmission	Läkarmissionen
Blodcancerförbundet	Greenpeace Norden	Läxhjälp
Blomsterfonden	Göteborgs	MAF Sweden
BRIS	Räddningsmission	Majblommans Riksförbund
Brottsofferjouren Sverige	Göteborgs Stadsmission	Mamma United
Bröstcancerförbundet	Hand in Hand Sweden	Maskrosbarn
Buff Sverige	Havsmiljöfonden	Mattecentrum
Cancer- och Allergifonden	Hela Människan	Mentor Sverige
Cancerfonden	Hjärnfonden	Mercy Ships Sweden
CancerRehabFonden	Hjärtebarnsfonden	Min Stora Dag
Chemsec	Hjärt-Lungfonden	Mind
ChildX	Human Bridge	Missing People Sverige
Civil Rights Defenders	Human Rights Watch	Muslim Aid Sweden
Clowner utan Gränser	Scandinavia	MyRight
Convictus	Hundstallet	MÄN
Diakonia	Håll Sverige Rent	
Djurens Rätt	Hörselskadades Riksförbund	
Djurskyddet Sverige		
Dyslexiförbundet		

Naturarvet	Social och Mental Hälsa	Svenska med baby
Naturskyddsföreningen	RUM - Riksförbundet Unga	Svenska Röda Korset
Neuroförbundet	Musikanter	Sverige för UNHCR
New Life Mission	Rädda Barnen	Sveriges Konsumenter
Njurfonden	Save the Orangutan	Sveriges Sportfiske- och
Nordens Ark	Sweden	Fiskevårdsförbund –
Nordisk Hjälp	Schizofreniförbundet	Sportfiskarna
NRC Sverige	Scouterna	Sverok
Ny Gemenskap	SIFU Sveriges	Synskadades Riksförbund
Nya Kompisbyrån	Insamlingsstiftelse för	Sörmlands Stadsmission
Operation Smile Sverige	utbildning	Terrafem
Oxfam Sverige	SIPRI - Stiftelsen	The Hunger Project Sverige
Palestinagrupperna i	Stockholms	The Perfect World
Sverige	Internationella	Foundation
Parasport Sverige	Fredsforskningsinstitut	Tjejzonen
Peace Parks Foundation	Sjöräddningssällskapet	Tostan Sverige
Sweden	Skåne Stadsmission	Umeå Stadsmission
Pensionärernas	SOS Barnbyar	Ung Cancer
riksorganisation, PRO	Sparks Generation	UNICEF Sverige
Plan International	Spädbarnsfonden	Uppsala Stadsmission
PMU InterLife	Star for Life	War Child
Project Playground	Stiftelsen Friends	WaterAid
Prostatacancerförbundet	Stiftelsen Fryshuset	We Effect
Raoul Wallenberg	Stiftelsen Läkare Mot Aids	Wikimedia Sverige
Academy	Forskningsfond	Virus- och pandemifonden
Reach for Change	Stiftelsen Rotarys	– Svenska Sällskapet för
Reportrar utan gränser	Läkarbank	Virologi
Reumatikerförbundet	Stiftelsen Skansen	Vi-skogen
RFSL	Stiftelsen Trygga Barnen	World Animal Protection
RFSU	Stockholms Stadsmission	World Childhood
Right Livelihood	Storasyter	Foundation
Riksförbundet Attention	Suicide Zero	Worlds Children's Prize
Riksförbundet frivilliga	Svenska	Världsnaturfonden WWF
samhällsarbetare - RFS	Afghanistankommittén –	Västerås Stadsmission
Riksförbundet för	SAK	Zelmerlöv & Björkman
Rörelsehindrade Barn och	Svenska Diabetesförbundet	Foundation
Ungdomar - RBU	Svenska FN-förbundet	Ågrenska
Riksförbundet HjärtLung	Svenska Freds- och	Örebro Stadsmission
Riksförbundet Svensk	Skiljedomsföreningen	Östergötlands Stadsmission
Trädgård	Svenska Hästars Värn	
Riksföreningen Sveriges	Svenska	
Stadsmissioner	Livräddningssällskapet	
Riksorganisationen GAPF	Svenska Läkare mot	
RSMH - Riksförbundet för	Kärnvapen - SLMK	